

Vətən müharibəsində qazandığımız zəfər milli dövlətçilik salnaməmizdə həm də ona görə müstəsna əhəmiyyətə malikdir ki, bu böyük qələbə yeni-yeni möhtəşəm tarixi günlərimizə vəsilə olur, qürurun ardınca qürur götürür. Qələbəmizin simvolu olan Şuşada - mədəniyyət paytaxtımızda Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının keçirildiyi əlamətdar gün də dünyanın ən müxtəlif məkanlarında yaşayan həmvətənlərimizin milli yaddaşına fəxarət hissi kimi əks olundu. Bu möhtəşəm tədbir tarixə dünya azərbaycanlılarının Zəfər qurultayı kimi yazıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev qurultaydakı proqram xarakterli nitqi ilə dünyadakı bütün soydaşlarımıza gələcəyə doğru aydın istiqamət verdi. Dünya azərbaycanlılarını şəxsiyyətinin qüdrəti ilə Azərbaycan maraqları ətrafında daha da sıx birləşdirdi.

Qalib xalq - Müzəffər Komandan

Bu qurultayın məhz Şuşada keçirilməsi böyük rəmzi mənə kəsb edir. Əvvəla Azərbaycanın tarixi zəfəri bütün dünya azərbaycanlılarının qələbəsidir. 44 günlük müharibə zamanı hər bir soydaşımızın ürəyi qələbən, ruhən doğma torpağı ilə döyünürdü. Tarixi Vətən qarşısındakı mənəvi məsuliyyətini duyan yurddeşlarımız qələbəyə töhfə verməyə çalışırdı. Bu da təbii idi. Çünki Azərbaycanın kədəri bütün soydaşlarımızın ümumi kədəri, sevinci or-taq sevincidir.

Həmin tarixi anlarda dünya bizə baxırdı, hamının nəzəri Azərbaycanda idi. Birinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətimiz, yaşadığımız faciələr həmvətənlərimiz üçün də müəyyən nisgillik, komplekslər yaratmışdı. İstəsək də, istə-

rurlu, yüksək ruhlu, milli-mənəvi dəyərlərə yiyələnmiş, torpağına, xalqına bağlı gənclik. Onlar gözlərini açıb Azərbaycanı güclü, qüdrətli, mübariz, öz milli məqsədlərinə doğru addım-addım irəliləyən görüblər. Ölkəmizin nailiyyətlərini gündəlik həyat tərzinə kimi yaşayıblar. Dövlətimizin varlığını, gücünü, dəstəyini, diqqət və qayğısını hər zaman hiss ediblər. Vətən, dövlət bu gənclik üçün sadəcə söz deyil, adi təsəvvür deyil. Bu, sarsılmaz inamdır, arzulara çatmaq üçün mənəvi və maddi güc mənbəyidir. Vətən evinin abadlığıdır, inkişafdır, dünyaya qovuşmaqdır, global proseslərin güclü bir hissəsi olmaqdır. Azərbaycan gəncliyi bu dövətdə, bu Vətəndə öz gələcəyini aydın görə bilir. Ona görə də Azərbaycanın inkişafına töhfə verməyə, Vətən naminə misilsiz fədakarlıqlar göstərməyə hər zaman hazırdır.

Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru heç zaman görməyən, amma aparılan vətənpərvərlik tərbiyəsinin gücü ilə o torpaqları bütün ruhu ilə hiss edən Azərbaycan gəncliyi Ali Baş Komandanın əmri ilə silaha sarılıb torpaqlarımızı düşmən tapdağından

çevirdik və V qurultaya hazırlıq işləri başlayarkən məən məruzə edildi və mən dedim ki, bu qurultay mütləq Şuşada keçirilməlidir. Əminəm ki, qurultay iştirakçıları da buna çox müsbət yanaşsınlar və böyük həvəslə Şuşaya, qədim Şuşaya, bizim mədəniyyətimizin paytaxtı olan Şuşaya gəlmişlər. Şuşa da öz doğmalarını bax, belə günəşli hava ilə qarşılayır və bu, bir daha onu göstərir ki, bura bizim tarixi torpağımızdır. Hətta təbiət, Günəş də bizimlə həmrəydir".

İllərlə həsrətimdə olduğumuz, hər yeni şəkli rastımıza çıxanda nisgillə, kədər içində baxdığımız Şuşada dünya azərbaycanlılarının qurultayının keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yaratdığı, nail olduğu tarixi reallıqdır. 2003-cü ilin oktyabrında xalqın dəstəyi ilə Azərbaycanın rəhbəri seçildiyi, Prezident kimi xalq qarşısında and içdiyi ilk gündən torpaqlarımızın azadlığı onun üçün ən mühüm məsələ oldu. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası və post-münaqişə dövründə proseslərin ölkəmizin milli maraqlarına uyğun inkişaf etdirilməsi ölkə rəhbərinin həyata keçirdiyi siyasətin başlıca vəzifəsi kimi daim öndə tutuldu. Azərbaycan Prezidenti bu istiqamətdə ardıcıl, düzgün və məqsədyönlü siyasət həyata keçirdi.

Tarixi zəfərimizin təməlinə Azərbaycanın güclü iqtisadiyyatı durur. Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi iqtisadi inkişaf xəttini Prezident İlham Əliyev ən yüksək səviyyəyə yetirdi. Azərbaycan

geri addım atılmayacaq. Prezident İlham Əliyev bunu dünya azərbaycanlılarının bundan əvvəlki qurultaylarındakı çıxışları zamanı da bəyan edirdi. Bu günün reallığı, dünya azərbaycanlılarının Şuşada keçirilən Zəfər qurultayı dövlət başçımızın sözü ilə əməlinin vəhdətini, vəhdətdə hər zaman qəti olmasını, üzərinə götürdüyü bütün öhdəlikləri həmişə yerinə yetirdiyini bir daha əyani şəkildə sübut etdi.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış bu zəfərin tarixi əhəmiyyəti son dərəcə böyükdür. Bu, tək-cə bir xalqın silaha sarılıaraq öz torpaqlarını mənfur qonşularından azad etməsi deyil. Azərbaycan tək-cə Ermənistanla, dünya erməniliyi ilə deyil, həm də onların çox güclü himayədarları ilə mübarizədə qalib oldu. Ona görə də bu, misilsiz bir qələbədir. Bu qələbəni isə Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasət təmin etdi. Xarici ölkələrdə yaşayan milyonlarla soydaşımız da Azərbaycanın haqq işinə dəstək verdi. Səsimizi yaşadığımız ölkələrin ictimaiyyətinə çatdırdı.

Bu işin daim davam etdirilməsinə yenə də böyük ehtiyac var. Çünki müharibə başa çatsa da, Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları hələ başa çatmayıb. Dünyada sayı getdikcə artan, sıraları genişlənən dostlarımızla yanaşı, bizə bədxah münasibət bəsləyənlər, Azərbaycanı zəif, çarəsiz görmək istəyənlər, başımızın böyük inkişaf hədəflərindən sənə münaqişələrə qarışmasını arzulayanlar da az deyil. Onillərlə münaqişənin həlli istiqamətində heç bir irəliləyiş əldə etməyən, işğala sənə qoymaqdan sənə işğal əbədləşdirməyə çalışan ATƏT-in Minsk qrupunun yarıtmaz fəaliyyəti buna bir sübutdur.

Yeni reallıqlar dövrü

Azərbaycan tarixi zəfəri ilə beynəlxalq reallıqları da dəyişdi. Post-müharibə dövrünün gerçəklikləri Azərbaycanın bu çətin sınaqdan da şərəflə çıxdığını və bütün dünyanın regionda yaranmış yeni reallığı qəbul etdiyini göstərir. Belə ki, aparıcı beynəlxalq təşkilatlar postmüharibə reallıqlarını qəbul edib. BMT Şuşada beynəlxalq tədbir keçirib. Avropa İttifaqı hazırda Azərbaycan-Ermənistan arasında normalaşma prosesində çox fəal iştirak edir. Bu gün danışıqlar prosesi Azərbaycan Prezidentinin irəli sürdüyü, Ermənistanın baş nazirinin də razılaşdığı 5 prinsip əsasında həyata keçirilir. Artıq ATƏT-in Minsk qrupu yoxdur. Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, digər aparıcı beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyir və postmünaqişə reallıqlarını qəbul edirlər. Postmünaqişə reallıqları qonşu ölkələr tərəfindən də qəbul olunur. 3+3 formatında əməkdaşlıq platformasının yaranması da bunun bir təzahürüdür. Eləcə də dünyanın ABŞ, Böyük Britaniya kimi aparıcı ölkələrinin rəhbərlərinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə göndərdikləri məktublarda onların yeni geosiyasi reallığı qəbul etdikləri və bu prizmadan fikir yürütdükləri aydın görünür.

Bir dəyişməz reallıq da var. Qarabağ, Şərqi Zəngəzur - zəfərimizin rəmzi olan Şuşa bizim əzəli-əbədi torpaqlarımızdır. Otuzillik işğal dövründə Ermənistan bu ərazilərdə inkişaf adına heç bir iş görə bilmədi. Əksinə, Şuşa da daxil olmaqla quru-lu şəhərlərimiz, kəndlərimiz barbarcasına dağıldı, tar-mar edildi, geridə ancaq xarabalıqlar qaldı. Bütün bunlar da göstərir ki, ermənilər uydurduqları bütün saxta miflərə, həyasız iddialara rəğmən bu torpaqların onlara məxsusluğuna və Azərbaycan ərazilərini uzun illər ərzində əllərində saxlaya biləcəklərinə özləri də inanmayıblar. Ona görə də yalnız dağdıcılıq və talançılıqla məşğul olublar. Azərbaycan dövləti isə bu gün azad yurdlarımızda həyata keçirdiyi quruculuq-bərpa tədbirləri ilə dünyaya tamamilə başqa gerçəkləri göstərir. Bu gerçəklərin ayrı-ayrı ölkələrin ictimaiyyətinə çatdırılması, dünyada Azərbaycanın müəllifi olduğu tarixi reallıqlar haqqında aydın təsəvvürün yaradılması, ölkəmizin regionda sülh, əməkdaşlıq, davamlı inkişaf arzusunun təqdim olunması isə dünyanın dörd bir yanında yaşayan soydaşlarımızın bir missiyasıdır. Zəfər qurultayının bir ali məqsədi də budur.

İnkişaf, quruculuq təşəffürü olan ölkələrin sərəncamı genişlənməsi dünyanın xoşbəxt gələcəyinin zəmanətçisidir. Bu müqəddəs arzusunun yolu isə yalnız sülhdən keçir.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*

Zəfər qurultayı

Heydər Əliyev ideyalarının tənənəsi

məsək də, məğlubiyyət sınıxtısından qurtula bilmirdik. Bu onilliklərdə ən böyük arzumuz Azərbaycanın itirilmiş torpaqlarının azadlığı, milli qürurumuzun bərpası idi. Müzəffər Ali Baş Komandan ordumuzun gücü ilə Azərbaycanın qələbəsini təmin etdi və milli qürurumuzu özümüzə qaytardı. Bizi bütün dünyaya qalib xalq kimi təqdim etdi. Vətənin zəfəri, misilsiz ruh yüksəkliyi bütün dünya azərbaycanlılarının qəlbini iftixar hissi ilə doldurdu, sarsılmazlığını, qətiyyətini yüksəltdi. Artıq beynəlxalq aləm Azərbaycanı indi daha həssaslıqla öyrənməyə başlayır. Dünya ölkəmizin yürütdüyü inkişaf siyasətindən, əldə etdiklərindən nəticə çıxarmağa daha meyilli görünür. Çünki Azərbaycan dövləti o qədər də uzun olmayan illər ərzində çoxlarının xəyal belə etmədiklərini gerçəyə çevirməyi bacarıb. Dövlətimiz regionda yeni reallıqlar yaradıb. Yeni maraqlar formalaşdırıb. Dünən üçün aktual olanlar bu gün artıq öz əhəmiyyətini itirməyə başlayır. Gələcəklə bağlı yeni strateji baxışlar müəyyənləşib. Bəşəriyyət, global beyin mərkəzləri mövcud problemlərin həlli üçün yeni yollar axtarır. İnnovasiyalar, informasiya texnologiyaları, yaradıcı güc həyatımızı dəyişir. Qlobal iqtisadiyyat yeni imkanların axtarışına çıxır.

"Biz bu gün azad Qarabağda, azad Şuşada dünya azərbaycanlılarının qurultayını keçiririk. Bu qurultayın adı Zəfər qurultayıdır və bu, təbiidir. Çünki tarixi zəfərdən sonra ilk dəfədir ki, dünya azərbaycanlıları toplaşır, qurultay keçirir və ümumiyyətlə, zəfər adı xalqımıza çox yaraşır. Siz buraya Zəfər yolu ilə gəlmisiniz, qurultayın adı Zəfər qurultayıdır" deyən dövlət rəhbərimiz bir daha bəyan edir ki, bundan sonra xalqımız müzəffər xalq kimi, dövlətimiz qalib dövlət kimi yaşayacaq. Bu həm Azərbaycan vətəndaşları, həm də dünyada yaşayan azərbaycanlılar üçün çox böyük xoşbəxtlikdir: "Bu tarixi missiyanı həyata keçirən bizim qəhrəman övladlarımız tarix qarşısında, xalq qarşısında, Vətən qarşısında misilsiz xidmətlər göstərmişlər. Müstəqillik dövründə yetişən gənclər, vətənpərvərlik ruhunda yetişən gənclər bu tarixi hadisəni, tarixi müjdəni Azərbaycan xalqına bəxş etmişlər".

Zəfər ruhu

Bizə bu qələbəni Ulu Öndər Heydər Əliyevin, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yetişdirib vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etdiyi gənclik qazandırdı. Bu, Azərbaycanın ən böyük nailiyyətlərindən biridir. Ürəyi yurd sevgisi ilə dolu, qü-

azad etdi. Üçrəngli bayrağımızı azadlığımıza qovuşmuş yurdlarımızda qaldırdı.

Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə, Ümummillə Lider Heydər Əliyevin siyasi irsi işığında, azərbaycanlılıq ideyasının təsir gücü ilə formalaşan bu gəncliyə Azərbaycan Prezidenti öz qətiyyəti, mətinliyi, xalqımızın milli maraqlarından bir addım da olsun geri addım atmaması ilə hər zaman şəxsi nümunə olub. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müəllifi olduğu tarixin ən qüdrətli Azərbaycanının verdiyi əminlik, inam, əzmkarlıq gənclərimizi qələbəyə, bu amal uğrunda fədakarlığa səsləyirdi. Şuşanın sıldırım qayalarından kəndirlə dırmanaraq yüngül silahlarla ermənilərin tankının, topunun üzərinə atılan, düşmənin başına od ələyən Azərbaycan gəncliyinin gücü, fədakarlığı bu ruhdan irəli gəlirdi.

Bu gün getdiyimiz bütün yolları Şuşaya qovuşduran Zəfər yolu, ölkəmizin müxtəlif guşələrində yaradılan və Azərbaycanın bu şanlı qələbəsini əks etdirən Zəfər muzeyləri də möhtəşəm tariximizi bizə xatırladır. Milli qürurumuzun miqyasını daha da böyüdür.

Ona görə də Azərbaycan Prezidenti çıxışlarında hər zaman bu məqama xitab edir. Zəfər ruhunun əhəmiyyətini, müzəffər bir xalq olmağın qürurunu diqqətə çatdırır. Dövlət başçısının Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayındakı çıxışı da bunun daha bir təcəssümü oldu.

Ulu Öndərin amalları yerinə yetirilir

Şuşada keçirilən bu möhtəşəm tədbirin bir önəmli məqamı da vardı. Yada salaq ki, dünya azərbaycanlılarının ilk qurultayı 2001-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə keçirilmişdi. Ümummillə Lider bu qurultayda dərin məzmunlu çıxış etmişdi. Çıxışının mühüm bir hissəsində də Qarabağ problemi ilə bağlı fikirlərini soydaşlarımızla bölüşmüşdü. Bildirmişdi ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü gec-tez bərpa edəcək. İşğal altındakı torpaqlarımız azad olunacaq. Azərbaycan xalqı öz əzəli-əbədi yurdlarına qayıdacaq. 21 il sonra Dünya Azərbaycanlılarının Şuşada keçirilən V Qurultayı Ulu Öndərin bu ümidinin, gələcəyə müdrik baxışının tənənəsi idi. Eyni zamanda bu gerçəklik bir daha öz təsdiqini onda tapdı ki, Heydər Əliyevin dövlətçilik amalları yerinə yetirilir. Bu böyük dövlət adamının yarıncıq qalmış arzuları həyata keçirilir. Azərbaycan Prezidenti bununla bağlı çıxışında dedi: "Biz - Ulu Öndərin davamçıları bu sözləri gerçəyə

sosial-iqtisadi inkişaf göstəricilərinə görə dünyanın öncül ölkələrindən biri kimi tanındı. Azərbaycanın bütün parametrlər üzrə iqtisadi müstəqilliyi təmin edildi. Güclü iqtisadiyyat ölkədə güclü ordunun qurulmasına imkan verdi. Azərbaycan dünyanın nümunəvi ordularından birini qurdu. Ölkəmizin malik olduğu maddi imkanlar, geniş xarici tərəfdaşlıq əlaqələri hesabına hərbi qüvvələrimiz ən təkmlil silahlarla təchiz edildi. Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycanın XXI əsrin innovativ müharibəsini aparması, qarşı tərəfdə mülki şəxslərə heç bir xətər yetirmədən məqsədlərinə nail olan və bu gün dünyanın aparıcı hərbi məktəblərində nümunə kimi öyrənilən döyüş əməliyyatlarının uğuru bunun sayəsində idi. Azərbaycan bununla müasir hərbi, ləyaqətli müharibə nümunəsini ortaya qoydu. Böyük şəhərlərimizi ağır silahlarla, raketlərlə atəşə tutub yüzlərlə dinc sakinimizi qətlə yetirən Ermənistan fərqli olaraq düşmənin yalnız hərbi obyektlərini hədəfə aldı. Cəmi 44 gün ərzində Ermənistan ordusunun 4-5 milyard dollarlıq hərbi texnikasını tamamilə məhv etdi. Ermənilərin öz orduları haqqında formalaşdırdıqları mif darmadağın oldu.

Orası da var ki, ordu hər nə qədər güclü və müasir silahlarla təchiz edilmiş sayılsa da, cəmiyyətdə milli birlik olmadan qələbə qazanmaq çətindir. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan cəmiyyətində milli birliyi təmin etdi. Cəmiyyətimizdə formalaşan yeni siyasi mədəniyyət, müxtəlif məsələlər ətrafında fikir ayrılıqlarından, diskussiyalardan asılı olmayaraq Vətən maraqlarından söhbət gəndə hamının bir araya gəlib yumruq kimi birləşməyi bacarması tarixi qələbəmizə öz töhfələrini verdi. Dövlətimizin rəhbəri eyni zamanda cəmiyyətdə yüksək vətənpərvərlik əhvali-ruhiyyəsi yaratmağa müvəffəq oldu. Bunun da məhz özünün şəxsi nümunəsi hesabına təmin etdi. Bu baxımdan böyük zəfərimiz Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında tarixi, misilsiz xidmətidir və aradan əsrlər keçəndən sonra da bu zəfər dövlət rəhbərimizin adı ilə xatırlanacaq.

Sözlə əməlin vəhdəti

Tarixi zəfər dövlət başçısının şəxsiyyət olaraq sözübütövlüyünü, ideallarına, məqsədlərinə sadiqliyini, mətinliyini bir daha sübuta yetirir. Azərbaycan Prezidenti bütün çıxışlarında vurğulayırdı ki, xalqımız heç zaman işğalla barışmayacaq. Torpaqlarımızı nə yolla olursa-olsun azad edəcək. Heç bir təzyiq və təhdid qarşısında milli maraqlarımızda